

Maa-aineslupa, Maanrakennus Jouko Kärkkänen

Kaula 21.05.2025

72/11.01.00.04/2025

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Nora Albrecht

Päätös maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta

Maanrakennus Jouko Kärkkänen Oy hakee Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta maa- aineslain (555/1981) mukaista lupaa moreenin ottoon kiinteistöillä Männikkö 79-439-4-145, Honkaluoma 79-439-6-18 ja Kantola II 79-439-14-2. Kiinteistöjen yhteinen pinta-ala on noin 30,7 hehtaaria, josta ottamisalueen pinta-ala on noin 12,21 hehtaaria. Suunnitellulta ottamisalueelta on kaivettu moreenia noin 6,45 hehtaarin alueelta. Lupaa haetaan 150 000 k-m3 ottamiseen. Tilalla olleen vanhan 10 vuoden maa-ainesluvan voimassaoloaika on päättynyt 31.3.2025.

Toiminnanharjoittaja hakee lupaa aloittaa maa-aineksen ottotoiminta muutoksenhausta huolimatta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta (MAL 21 §).

Päätöksen peruste

Toiminta on maa-ainesluvanvaraista maa-aineslain 4 §:n 1 momentin perusteella. Maa- aineslain 7 §:n perusteella maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Harjavallan kaupungin hallintosäännön mukaan Harjavallan kaupunkikehityksen lautakunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

LUVAN HAKIJA

Maanrakennus Jouko Kärkkänen Oy, Y-tunnus 0924375-4
Pirintie 8, 29200 Harjavalta

TOIMINTA-ALUEEN SIJAINTI JA OMISTAJATIEDOT

Lupahakemus koskee moreeninottoa Harjavallan kaupungissa, Vinnarin kylässä olevilla tiloilla Männikkö 79-439-4-145, Honkaluoma 79-439-6-18 ja Kantola II 79-439-14-2. Toiminta-alueen pinta-ala on kokonaisuudessaan 30,7 hehtaaria. Hakija omistaa lupahakemusta koskevat kiinteistöt. Alue on Kettulan yhdystien (yt 2460) varrella, noin 1,5 kilometrin etäisyydellä Harjavallan kaupungin keskustasta koilliseen. Ottamisalueen sijainti koordinaatteina (ETRS-TM35FIN): Pohjoiskordinaatti: 6809395,229 ja Itäkordinaatti: 242292,895

ASIAN VIREILLETULO

Maa-aineslupahakemus on toimitettu Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluun 27.2.2025.

HANKKEEN PERUSTELUT JA TAVOITTEET

Ottamisalueella ei ole havaittavissa kaunista maisemakuvaa, luonnon merkittäviä kauneusarvoja taikka erikoisia luonnonesiintymiä. Ottamisalue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella eikä sen vaikutusalueella ole lähteitä. Alueen pintavesien valumasuunnat eivät muutu merkittävästi ottamistoiminnan johdosta.

Ottamistoiminnassa noudatetaan hyvää ottotapaa. Ottamistoiminta järjestetään niin, ettei siitä aiheudu merkittäviä ympäristöhaittoja. Kaivun syvyyden tarkkailua varten alueelle asennetaan tarpeellinen määrä korkeusmerkkejä. Tehtyjä merkintöjä täydennetään tarvittaessa työn edetessä.

Alueen sijainti on asutukseen nähden riittävän syrjäinen eikä alueella ole erityistä merkitystä luonnon- tai maisema- taikka vesisuojelelun kannalta. Alueelta otettava moreeni seulotaan, jonka jälkeen se tulee käyttöön maanrakennustarpeisiin lähinnä Länsi-Suomen alueella.

Suunnitelman mukaisesta ottotoiminnasta ei aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista eikä huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Ottamistoiminnasta ei aiheudu myöskään tärkeän pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista. Ottamispaikka on sijoitettu ja ottaminen järjestetty niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa. Suunnitelman mukaisesti toteutetusta ottamistoiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettuja seuraamuksia.

HAETTAVA LUPA JA VOIMASSA OLEVAT VIRANOMAISLUVAT JA MUUT PÄÄTÖKSET

Maanrakennus Jouko Kärkkänen Oy hakee maa-aineksen ottolupaa moreenin ottamiseen (MAL 555/1981). Ottamisalueella on ollut Harjavalan kaupunkikehityksen lautakunnan myöntämä 31.3.2025 asti voimassa ollut maa-aineksen ottolupa. Ottamisalue on ollut 10 vuotta moreenin ottotoiminnassa.

KAAVOITUS

Suunnittelualueella on voimassa Satakunnan maakuntakaava (hyväksytty 13.3.2013)

Ottamisalueen sijaitsee Satakunnan maakuntakaavassa Jokilaakson kaupunginkehittämisen kohdevyöhykkeessä (kk1). Ottamisalueen itärajan varrella on maakuntakaavassa merkintä tieliikenteen yhteystarpeesta (st) sekä merkintä yt-2460 Harjavalta-Kullaa tärkeästä yhdystie / kokoojakadusta. Alueen lounaisrajan varrella kulkee kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeen raja (kk1) sekä Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemavyöhykkeen raja (mv2). Noin 2,5 kilometriä ottamisalueesta pohjoiseen on merkitty luonnonsuojelualue (SL). Satakunnan vaihemaakuntakaava 1:ssä (hyväksytty 6.5.2016) ei ole merkintöjä ottamisalueen kohdalla.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2:ssa (hyväksytty 1.7.2019) ottamisalueen lounaisrajan varteen on merkitty taajamatoimintojen alueen raja (A).

Ottamisalueella on voimassa oleva Harjavallan kaupungin osayleiskaava Kokemäenjoen pohjoispuolinen taajama-alue sekä Näyhälän kylään kuuluva ranta-alue (hyväksytty 28.8.1997) ottamisalueen eteläosalla on merkintä maa- ja metsätalousvaltainen alue ja ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-3). Pieni osa ottamisalueen pohjoispuolelle on merkitty maa- ja metsätalousalue (MT). Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

NAAPURITILAT JA LÄHIMMÄT HÄIRIINTYVÄT KOHTEET

Ottamisalueen tiloilla on yhteensä yksitoista (11) rajanaapuria. Alueen länsirajan vieressä kulkee Kettulantie. Ottamisalueen ympärillä olevat tilat ovat pääosin maa- ja metsätalouskäytössä. Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat ottamisalueesta etelään sijaitseva asuinalue, tämän etäisyys ottamisalueen rajasta on noin 600 metriä. Seuraavaksi lähin häiriintyvä kohde sijaitsee yli 850 metrin päässä pohjoiseen ottamisalueen rajasta.

MAA JA KALLIOPERÄ

Alueen kallioperän pääkivilajina Tonaliitti (kvartstdioriitti). Ottamisalueen maaperä on pääosin hiekkamoreenia.

LIIKENNE

Alueelta on tieyhteys Kettulantielle (yt 2460). Moreenin ottopaikalta meno ja tulo liikenteen reitit Kettulantielle vaihtelevat moreenin kysynnän ja käyttökohteiden mukaan. Kuljetukset kulkevat pääosin etelään Harjavallan suuntaan, paikoittain kuljetukset ohjautuvat pohjoiseen kohti Kullaantietä.

POHJAVESI

Ottamisalue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue Järilänvuoren pohjavesialue (0207951) sijaitsee ottamisalueelta noin 2,7 kilometriä lounaaseen. Järilänvuoren pohjavesialue on 1-luokan pohjavesialue, joka on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi. Ottamisalueen kalliopinnan päällä on n. 3–7 metriä moreenia, jonka vuoksi ottamisalueella maakerroksissa ei keräänny pohjavettä.

PINTAVESI

Ottamisalueen sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesihoitoalueeseen. Suurin osa ottamisalueesta kuuluu Juupajoen valuma-alueeseen (35.147), joka on jaettu vesistöalueesta Harjunpäänjoen valuma-alue (35.14). Alueen vedet kulkevat selkeytysaltaiden kautta avo-ojiin. Lähin pintavesialue Kokemäenjoki, joka sijaitsee yli 1.8 kilometrin etäisyydellä ottamisalueen rajasta lounaaseen. Lähialueella ei sijaitse muita pintavesimuodostumia. Pintavesien johtaminen toteutetaan niin, että se toimii tarkoituksenmukaisesti senkin jälkeen, kun toiminta alueella on lopetettu.

MAISEMA JA MUUT LUONTOARVOT

Ottamisalue on ollut kiviaineksen ottotoimintaa jo 10 vuotta. Nykyinen maapinnan korkeus vaihtelee alueella + 48 ... +53 välillä. Ottamisalue on suurimmilta osilta moreenin peitteistä kalliota. Moreenia on noin 3–7 metriä kallionpinnassa.

Ottamisalueella ja sen ympäristössä maisema on tavanomaista metsä- ja peltomaisemaa. Alueella ei ole maisemallista merkittävyyttä eikä se edusta kaunista maisemakuvaa eikä luonnon merkittäviä kauneusarvoja. Alueella ei ole luonnonesiintymiä. Luonnontilaiset alueet ottamisalueen ympäristössä ovat loivapiirteisiä, pelto sekä havupuuvaltaisen metsän peittämiä.

Ottamisalue ei sijaitse eikä sen läheisyydessä sijaitse Natura 2000-suojaverkostoon kuuluvia alueita. Ottamisaluetta lähin luonnonsuojelualue on Pyhäsuu, joka sijaitsee ottamisalueesta noin 2,4 kilometriä kaakkoon.

Ottamisalueella oleva metsä on kaadettu. Pintamaata on kuorittu noin puolet ottamisalueesta, loput pintamaista tullaan poistamaan kaivun edetessä vaiheittain.

ALUEEN SUOJAAMINEN OTTAMISTOIMINNAN AIKANA

Ottamistoiminnassa noudatetaan erityistä varovaisuutta öljyjen maaperään pääsemisen estämiseksi. Ottamisalueella käytettävät koneet ja laitteet huolletaan säännöllisesti Maanrakennus Jouko Kärkkänen Oy:n korjaamalla Harjavallassa. Ottotoiminnan aikana työkoneiden ja -laitteiden kuntoa tarkkaillaan jatkuvasti. Alueella varataan riittävä määrä imeytysturvetta ja öljynkeräysvälineitä öljyvahingon varalta. Alueella toiminta-aikoina varastoitavat öljytuotteet esim. koneiden voiteluaineet sekä säilytetään lukituissa konteissa ja polttoaine kaksoisvaippaisessa säiliössä, jossa on ylitäytönestimet. Polttoaineen varastosäiliö sijoitetaan siten, että siihen kohdistuva ja siitä aiheutuva vahingonvaara on mahdollisimman pieni. Mikäli alueella varastoidaan öljytuotteita toiminta-aikojen välillä, ne säilytetään katetuissa, lukituissa ja vähintään tilavuuttaan vastaavilla suoja-altailla varustetuissa säiliöissä alueella.

Alueella ei tehdä koneiden määräaikaishuoltoja. Alueelle järjestetään asianmukainen jätteiden keräyspaikka, josta ottamistoiminnasta aiheutuvat jätteet kuljetetaan riittävän usein ja säännöllisin väliajoin asianmukaiseen käsittelyyn. Alueen yleisestä siisteydestä ja järjestyksestä huolehditaan.

ALUEEN YMPÄRISTÖN SUOJAAMINEN OTTAMISTOIMINNAN AIKANA

Ottamisalueella asiattomien kulkemisen vähentämiseksi, pintamaat ovat kasattu ottamisalueen rajoille.

LIIKENNEJÄRJESTELYT

Liikennöinti alueelle tapahtuu Kettulantien (yt 2460) kautta. Kettulantieltä ottamisalueelle johtava tie on asfaltoimaton, tieosuuden pölyntorjunnassa voidaan käyttää kastelua. Liikennöinnin suunta Kettulantiella riippuu moreenin käyttökohteen sijainnista.

Tämän suunnitelman mukaisen ottamisalueen moreenin kuljetuksista aiheutuu raskasta liikennettä keskimäärin 10–40 ajoneuvokäyntiä (tulo ja meno) vuorokaudessa (arkipäivisin). Liikenne määrät vaihtelevat vuodenajan ja markkinatilanteen mukaan.

PINTAMAAT JA KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Kuoritut pintamaat varastoidaan ja käytetään myöhemmin maisemoinnissa. Jäljellä poistettavia pintamaita on ottamisalueella noin 8 hehtaarin kokoiselta alueelta, pintamaiden poisto tapahtuu osittain ottotoiminnan edetessä ottamisalueella (ks. piirustus GEO1). Pintamaan kerrospaksuus näillä alueilla vaihtelee noin 0... 0,3 metriin, joten kuorittavia ja välivarastoitavia pintamaita on vielä noin 24 000 k-m³ (kiintokuutiometriä).

Pintamaat varastoidaan pääosin ottamisalueen reunoille, mitkä toimivat samalla meluvalleina. Pintamaat ovat läjitetty niin, ettei sortumisvaaraan alueen ulkopuolelle ole. Kuorittu pintamaa varastointialue näkyy ottamissuunnitelman osoittamalla alueella (ks. piirustus GEO1). Pintamaiden varastojen sijainnit saattavat muuttua ottotoiminnan edetessä. Pintamaat käytetään hyväksi myöhemmin tehtävän maisemoinnin yhteydessä.

Hulevettä pintamaakasoista syntyy vain vähäisiä määriä, eivätkä ne laadultaan olennaisesti poikkea muualta ottamisalueelta syntyvistä hulevesistä. Pintamaiden hulevedet suotautuvat maaperään.

Toiminnassa syntyvillä kaivannaisjätteillä tarkoitetaan alueelta poistettavia pilaantumattomia pintamaita sekä puiden kantoja. Alueella siis käsitellään ainoastaan puhtaita maa-aineksia, eikä niiden käsittelystä tai varastoinnista aiheudu ympäristölle vaaraa.

Alueelta on jo suurin osa puustosta kaadettu. Niiden puiden kannot, jotka eivät ole vielä kaadettu, varastoidaan pintamaasta erilleen varastoalueelle ja ne voidaan joko hakettaa paikan päällä tai kuljettaa muualle haketettavaksi ja edelleen polttolaitokseen.

Edellä esitetyillä toimenpiteillä jälkihoitotuotteiden varastoinnista ja käsittelystä, tai niistä suotautuvista hulevesistä ei aiheudu ympäristön, maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

TOIMINTA-ALUE (OTTAMISALUE)

Tilojen yhteinen pinta-ala on noin 30,7 hehtaaria. Ottamisalueen pinta-ala on noin 12,21 hehtaaria, ottamisalueelta on kaivettu moreenia noin 6,45 hehtaarin alueelta. Moreenin kaivua ei jaeta vaiheisiin ottamisalueen pienen kokonsa tähden.

Toimintaan liittyvät varastointi- ja seulontatoiminnot sijoitetaan ottamisalueelle. Naapuritilojen rajoilta ottamisalueesta jätetään vähintään 10 metrin ja Kettulantien keskilinjasta 20 metrin suoja-alue. Suojaetäisyys voi olla pienempi, mikäli siihen on saatu naapurikiinteistön omistajan kirjallinen suostumus.

TOIMINTA-AJAT

Maa-aineslupaa haetaan 10 vuodeksi. Oletettua suurempi moreenin kysyntä voi lyhentää ottamisaikaa. Suunniteltu päivittäinen toiminta-aika sekä liikennöinti on maanantai - sunnuntai klo 6–22.

OTETTAVA MASSAMÄÄRÄ

Kaivettava moreenin määrä on noin 150 000 k-m³ (kiintokuutiometriä). Ottamisajan ollessa 10 vuotta, vuotuinen ottamismäärä moreenia on keskimäärin noin 15 000 k-m³ (kiintokuutiometriä). Maksimi vuotuinen ottamismäärä on noin 50 000 k-m³ (kiintokuutiometriä).

Vuotuinen ottamismäärä voi vaihdella suurestikin moreenin kysynnän mukaan. Mahdolliset jatkojalostuskäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset saattavat pienentää otettavaa massamäärää.

KAIVUN ALOITUS JA ETENEMISSUUNNAT

Kaivutoiminnan pääpiirteiset aloituskohta ja etenemissuunta on esitetty piirustuksessa GEO1. Kaivu tapahtuu suunniteltuun pohjatasoon +47...+47,5 yhtenä kerroksena tai ylempänä olevaan kallionpintaan.

Piirustuksissa GEO1-GEO3 on esitetty periaatteellinen ottamistoiminnan etenemissuunta sekä pohjataso mikä tarkentuu työaikana. Esitetyistä suunnista voidaan poiketa työn järjestelyitten takia. Työn aikana kaivun eteneminen järjestetään ensisijaisesti työtekniesten seikkojen asettamien reunaehtojen mukaisesti.

KAIVUN KORKEUSTASOT

Suunniteltu pohjataso on määräytynyt toteutuneen kaivun ja ottamisalueen kalliopinnan korkeuden perusteella. Suunnittelussa lopputilanteessa ottamisalueen pohja tu llaan muotoilemaan niin, että pintavedet pääsevät purkautumaan ottamisalueen avo-ojiin. Pohjataso on esitetty leikkauspiirustuksessa GEO2 sekä lopputilanne piirustuksessa GEO3.

SEULONTA

Kaivettu moreeni seulotaan, jolloin aineksesta saadaan erilaisia raekokoja eri käyttötarkoituksiin. Seulontalaitos on siirrettävä ja toimii sähköllä ja polttoaineella.

Seulontalaitoksen sijainti vaihtelee toiminnan edetessä. Laitos pyritään sijoittamaan mahdollisimman lähelle varastokasoja, jolloin toiminnasta aiheutuva melu kantautuu mahdollisimman pienelle alueelle lähiympäristöön. Myös pölyn leviäminen ympäristöön vähenee sijoittamalla laitos suojaisaan paikkaan.

VARASTOINTI

Seulottu moreeni varastoidaan ottamissuunnitelmassa esitetylle alueelle (GEO1), josta ne kuljetetaan kysynnän mukaan käytettäväksi. Varastokasojen korkeus on keskimäärin noin 4... 8 metriä. Varastokasat sijoitetaan ottamisalueelle niin että vältetään ylimääräistä liikennöintiä ottamisalueella. Varastokasojen sijoittamisalueet muuttuvat ottotoiminnan edetessä.

KONEET, LAITTEET JA MUU KALUSTO

Toiminnassa käytettävä kalusto on Maarakennus Jouko Kärkkänen Oy:n omistuksessa. tela-alusteinen Seula Metso Lokotrack ST2.8, laitoksen syöttö esim. Hyundai R520, vastaanotto ja lastaus kuorma-autoon esim. Volvo L220G. Tarvittaessa lastauksessa myös muita pyöräkuormaajia. Kalusto on tämänhetkinen, joka tulee luvan voimassaolon aikana muuttumaan uusien

kalusto hankintojen myötä. Ottamisalueella tullaan sijoittamaan ottamistoiminnassa kulloinkin tarvittavaa seulonta-, kaivu- ja kuormauskalustoa.

Kaikki alueella olevat koneet ja laitteet on valmistettu tai peruskorjattu aivan viimevuosina. Korjaukset ja huollot tehdään määräajoin. Huoltojen yhteydessä uusitaan varustelutasoa sitä mukaan, kun tekniikka kehittyy. Koneiden huollot tehdään Maanrakennus Jouko Kärkkänen Oy:n omalla korjaamolla Harjavallassa.

TARKKAILUTOIMENPITEET

Ottamisalueella kaivutasot merkitään maastoon niin, että valvontaviranomaiset voivat valvoa ottamistoiminnan etenemistä. Ottamisalueen mukainen ottamisalueen raja on merkitty maastoon. Koneiden ja laitteiden kunnon tarkkailu ja mahdollisien vikojen havaitseminen.

OTTAMISALUEEN SIISTINÄ PITÄMINEN

MAISEMOINTI JA JÄLKIHOITO

Ottamisalue pyritään sopeuttamaan mahdollisimman hyvin ympäröivään maisemaan ja palauttamaan mahdollisimman nopeasti luonnontilaan. Ottamistoimintaa ei vaiheisteta, koska kyseessä on pieni ottamisalue.

Maisemointiin liittyvät luiskaloivennukset ja kasvualustojen rakentamiset tehdään pääasiassa ottotoiminnan päätyttyä. Mahdollisuuksien mukaan maisemointia aloitellaan jo kaivun aikana. Toiminnan aikaisessa maisemoinnissa on huomioitava, että varastokasojen ja muulle toiminnalle tarvittavaa aluetta on käytettävissä riittävästi. Ottamisalueen reunaluiskat loivennetaan. Alueen pohjalle ja reunaluiskiin rakennetaan kasvualustat irtomaamassoista. Reunaluiskat ja pohja metsitetään istuttamalla. Ottotoiminnan päätyttyä koko kiinteistön alue siistitään. Mahdolliset ylijäämäkivet loppu sijoitetaan reuna-alueille maisemoinnin yhteydessä. Alue kunnostetaan pääosin ottotoiminnan päätyttyä. Alueesta tehdään turvallinen ja sulautumaan ympyröivään maisemaan. Kaikki ylimääräinen alueelle kuulumaton poistetaan.

LUISKIEN JA POHJATASON MUOTOILU

Reuna-alueiden luiskat rakennetaan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Maisemoitavien luiskien kaltevuuksia vaihdellaan maisemaan sopiviksi. Korkeusero alueen tulevien ylä - ja alaluiskien välillä vaihtelee lopputilanteessa noin 3–7 metriä, eli rakennettavan luiskan pituus vaihtelee pääosin noin 9... 21 metriä.

Luiskiin ja pohjatasolle levitetään alueelta poistettua moreenia, kiviä ja lohkareita. Mahdollista ylijäämäkiviainesta voidaan käyttää alueen pohjatason muotoilussa tai luiskien täyttöihin.

KASVUALUSTA

Ottamisalueen pohjalle ja reunaluiskiin rakennetaan kasvualusta. Kasvualustan rakentamisessa käytetään ottamisalueella olevia pintamaita sekä muualta

alueelle tuotavia puhtaita irtomaamassoja. Humus pitoiset maat tulee sijoittaa kasvualustan pintaan.

Täyttötöissä käytettävät materiaalit eivät aiheuta pohjaveden likaantumisvaaraa.

MAISEMOINTI- JA JÄLKIHOITOKUSTANNUKSET

Jälkihoidettava alue on pinta-alaltaan noin 15,6 hehtaaria, eli koko ottamisalue jälki hoidetaan. Maisemoinnin (pintamaiden käsittely, istutukset) arvioidut kustannukset ovat noin 2000-4000 euroa/ha, eli koko ottamisalueen osalta maisemointikustannukset ovat arviolta noin 31 200... 62 400 euroa. Summassa on huomioitu kaikki maisemointi arvolisäveroineen.

JÄLKIKÄYTTÖ

Kaivuun ja maisemoinnin toteuduttua alue jää metsätalouskäyttöön.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA TOIMENPITEET NIIDEN VÄHENTÄMISEKSI

Työnaikaiset ympäristövaikutukset

Suunnitellusta toiminnasta ei aiheudu merkittäviä ympäristöhaittoja. Moreenin ottotoiminnasta kaivutyöstä, seulonnasta sekä varastoinnista, kuormauksesta ja kuljetuksesta aiheutuu melua, leijuvaa pölyä tai pohjaveden likaantumiseriskä. Toiminnasta aiheutuva melu- ja pölyhaitta riippuu toiminta-alueen etäisyydestä häiriytyvään kohteeseen. Etäisyyden lisäksi vaikuttaa toiminta-alueen ja häiriytyvän kohteen välillä olevan maaston muoto ja maanpinnan laatu.

Suunnitelman mukaisella toiminnalla ei ole haitallista vaikutusta pinta - ja pohjavesiin. Alueen vajovedet eivät tule vaikuttamaan haitallisesti pohjaveden laatuun, mikäli toiminnassa noudatetaan tässä suunnitelmassa annettuja ohjeita.

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole maisemakuvaa, jonka ottamisalue tuhoaisi. Ottamisalueella on pääasiassa kasvavaa talousmetsää. Ottamisalueella ei ole ulkoilu tms. reittejä tai alueita.

Ottamisalueen ympäristö säilytetään luonnontilassa. Mahdollisen kiintoaineiden vaikutukset ojan veden laatuun ovat vähäisiä, ajoittaisia ja väliaikaisia. Toiminnasta ei tule merkittäviä päästöjä ilmaan. Päästöt pölystä sekä ajoneuvoliikenteen ja koneiden pakokaasupäästöistä, kohdistuvat lähinnä ottamisalueeseen. Päästöt ovat niin vähäisiä ja paikallisia, ettei niillä ole vaikutusta alueen tai lähialueen ilmanlaatuun.

Pohja- ja pintavesi

Ottamisalue ei sijaitse merkityllä pohjavesialueella. Varsinaista maaperän pohjavettä ei esiinny juuri lainkaan suunnitellulla ottamisalueella.

Normaalista ottotoiminnasta ei aiheudu vaikutuksia alueen pintavesiin. Toiminnan aikana ottamisalueella kertyvät pintavedet ohjataan ottamisalueella oleviin selkeytymisaltaisiin. Selkeytysaltaassa vedessä oleva mahdollinen kiintoaines laskeutuu altaan pohjalle, ennen vesien pois johtamista alueelta.

Pohja- ja pintavesien ja maaperän likaantuminen estetään noudattamalla huolellisuutta haitallisten aineiden käsittelyssä, etteivät aineet pääse mahdollisen vuodon sattuessa maaperään, varustamalla säiliöt suoja-altain ja varaamalla alueelle imeytysturvetta ja öljyntorjunta kalustoa. Lisäksi alueella työskenteleviä koneita tarkkaillaan jatkuvasti mahdollisten öljyvuotojen havaitsemiseksi.

Maisema ja luonto

Tämän suunnitelman mukainen ottotoiminta ei muuta alueen kokonaismaisemakuva. Toiminta keskittyy alueelle, jota ympäröi havumetsä ja maatalous toiminnassa olevia tiloja, eikä toiminta tule näkymään maisemallisessa kuvassa muutoin kuin paikan päällä. Alueen maisemallinen tila kohenee ottotoiminnan jälkeen maisemoinnin myötä.

Ottamisalueella ei ole tiedossa erityisiä luontoarvoja. Ottotoiminnan jälkeen alkuperäinen aluskasvillisuus ja eläimistö palautuvat ajan myötä.

Pöly

Pölyämistä syntyy kuormauksesta, työmaaliikenteestä, kuljetuksista ja seulonnasta. Tuulisella säällä pölyä syntyy myös varastokasoista ja hienoainesta sisältävistä seinämistä. Hieno leijuva pöly leviää lyhyitä matkoja tuulen mukana. Merkittävin pölylaskeuma kohdistuu yleensä ottamisalueelle tai sen välittömään läheisyyteen. Sateisina vuodenaikoina pölyn leviäminen on ilman kosteudesta johtuen vähäistä.

Maa-aineksen käsittelyssä ja kuljetuksessa syntyviä pölyhaittoja voidaan tarvittaessa vähentää kastelulla. Työmaanteiden pölyämistä torjutaan tarvittaessa kastelulla sekä teiden säännöllisellä kunnostuksella. Varastokasat pyritään sijoittamaan siten, että tuulen aiheuttama pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Tarpeen mukaan varastokasojä kastellaan pölyämisen vähentämiseksi.

Työkoneista ja kuljetusajoneuvoista syntyvät pakokaasupäästöt rajoittuvat pääosin tuotantoalueelle sekä kuljetusreiteille.

Melu ja värinä

Melua aiheuttavat toiminnot ja työvaiheet järjestetään niin, että melutaso ei ylitä loma-asumiseen käytettävillä alueilla ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 40 dB ja asumiseen käytettävillä alueilla ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB.

Melulähteinä on seulonta-, kaivinkone ja pyöräkuormaaja ottamisalueella sekä toimintaan liittyvät kuljetukset. Toiminnasta aiheutuvaa melua vaimennetaan ja ehkäistään työmaateiden sekä pintamaiden ja kiviaineskasojen sijoittelulla sekä tarvittaessa meluestein.

Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole värinäherkkiä rakennelmia lähimpiin asuintaloihin on noin 600 metriä ottamisalueen rajalta.

Ottamistoiminnan jälkeiset ympäristöhaitat

Ottamistoiminta ei aiheuta haitallisia muutoksia pohjaveteen eikä se tule turmelemaan maisemakuvaa.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT RISKIT JA NIIDEN EHKÄISEMINEN

Toiminnan riskien arvioiminen

Merkittävin ympäristöriski toiminnan aikana on öljy- tai kemikaalivuoto. Öljyvahinko voi sattua esim. koneen letkurikon, varastosäiliön vuodon tai tulipalon sattuessa. Seulonnasta sekä kuljetuksesta syntyvän pölyn leviäminen. Toiminnasta syntyvä melusaaste, häiritsee pääosin naapuritiloja.

Riskien ehkäisy

Polttoöljy sekä muut alueella olevat öljytuotteet

Polttoöljyt tuodaan paikalle vain, kun on tarvetta tankkaukselle. Ne tuodaan paikalle kaksoisvaippasäiliöissä, joissa on sulkuventtiilit. Työkoneet tankataan siihen tarkoitettulla tiivispohjaisella alueella. Työkoneita ja kuljetuskalustoa ei pestä eikä huolleta ottamisalueella. Vuotojen varalta alueella säilytetään öljynimeytysturvetta.

Tulipalo

Alueella pidetään alkusammutuskalustoa sekä koneissa on vähintään palosammuttimet. Myös koneet huolletaan säännöllisesti, joka vähentää mahdollisten teknisien vikojen aiheuttamaa tulipalo riskiä.

Pöly

Toiminnan aikana syntyvä pöly ehkäistään tarvittaessa kastelemalla. K asteluvesi toimitetaan paikalle omalla kalustolla.

Melu

Toiminnasta aiheutuvaa melua vaimennetaan ja ehkäistään melua aiheuttavien laitteiden, työmaateiden sekä pintamaiden ja varastokasojen sijoittelulla, käyttämällä tarvittaessa melueste.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on tiedottanut hakemuksen vireille tulosta kuuluttamalla Harjavallan kaupungin internetsivuilla ajalla 5.3.-14.4.2025. Ottamisalueen naapureille on lähetetty kuulutusta koskeva kirje.

Lausunnot

Hakemuksen johdosta ei pyydetty lausuntoja.

Muistutukset ja mielipiteet

Kuulutusaikana lupahakemuksesta ei jätetty yhtään muistutusta tai mielipidettä.

Esittelijä	Kaupungeingeodeetti Jari Prehti
Oheismateriaalina	Kartat, leikkaus A-A
Päätösehdotus	Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen päättää myöntää Maanrakennus Jouko Kärkkänen Oy:lle maa-ainelain (555/1981) 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen kiinteistöille Männikkö 79-439-4-145, Honkaluoma 79-439-6-18 ja Kantola II 79-439-14-2. Toimintaa tulee harjoittaa lupahakemuksessa esitetyn mukaisesti, ellei lupamääräyksistä muuta johdu sekä noudattaa seuraavia määräyksiä:

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toimintaa koskevat yleiset määräykset

1. Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on noin 30,7 hehtaaria, josta ottamisalueen pinta-ala on noin 12,21 hehtaaria. Moreenin kokonaisottomäärä on 150 000 k-m³ ja vuotuinen ottamismäärä keskimäärin noin 15 000 k-m³. Maksimi vuotuinen ottamismäärä on noin 50 000 k-m³ ja kaivutaso välillä +47...+47,5 m. Toimintaa saa harjoittaa klo 6–22 välisenä aikana.
2. Toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö, jonka nimi ja yhteystiedot on toimitettava valvontaviranomaiselle. Vastuuhenkilö vastaa toiminnan ja päästöjen tarkkailusta sekä toimista onnettomuustilanteissa. Jos vastuuhenkilö tai hänen yhteystietonsa muuttuvat, tulee asiasta ilmoittaa viipymättä valvontaviranomaiselle.

Ottamisalueen merkintä ja suojaus

3. Ottamisalue on merkittävä maastoon selvästi erottuvien merkein niiltä osin, kun se voi aiheuttaa turvallisuusriskin maastossa liikkujille. Kaikki merkinnät on toteutettava niin, että ne ovat näkyvissä myös talvella.
4. Ottamisalueelle on sijoitettava vähintään yksi korkeuskiintopiste, jotta ottamissyvyyttä voidaan ottamistoiminnan edetessä seurata.

Maaperä sekä pinta- ja pohjavedet

5. Toiminta alueella on suunniteltava ja toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pohjaveden, pintavesien ja maaperän pilaantumista tai sen vaaraa.

Suunnittelualueella ei saa säilyttää öljytuotteita lukuun ottamatta toiminnassa tarvittavien koneiden ja laitteiden käyttämiä poltto- ja voiteluaineita. Polttonestesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai ne on varustettava suoja-altaalla, jonka tilavuus on sama kuin kerralla varastoitavien nesteiden enimmäismäärä. Alueelle on varattava imeytysainetta ja vuotojen keräysvälineitä mahdollisten vahinkojen varalle.

6. Suunnittelualueen kuivatusjärjestelmä on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu kuivatusveden virtausreitin varrella oleville maanomistajille maiden vettymistä tai muuta vahinkoa. Toiminnanharjoittaja on velvollinen suorittamaan veden johtamisesta aiheutuvat uomien ja rumpujen suurentamis-, kunnostamis- ja kunnossapitotyöt, mikäli ottoalueen kuivatusvesien määrää lisääntyy ottamistoiminnan seurauksena.

Melun- ja pölyntorjunta

7. Seulontalaitteistossa ja muussa maa-ainesten ottoon liittyvässä toiminnassa on käytettävä pöly- ja meluhaittojen ehkäisemisen kannalta parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Jätehuolto

8. Toiminnassa syntyvät jätteet on käsiteltävä Harjavallan kaupungin voimassaolevien Porin seudun jätehuoltojaoston hyväksymien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Ympäristön siisteyttä on valvottava. Toiminnasta ei saa aiheutua roskaantumista eikä alueella saa säilyttää vaarallisia jätteitä. Alueesta ei saa muodostua sinne kelpaamattomien maa-ainesten eikä sinne kuulumattomien muidenkaan materiaalien varastoaluetta.

Maisemointi ja jälkihoitotyöt

9. Alueen maisemointi ja jälkihoitotyöt on suoritettava viivytyksettä ottamisen loputtua ja mahdollisuuksien mukaan jo ottamisen aikana. Maisemointi on saatettava loppuun luvan voimassaoloaikana.

Poikkeukselliset tilanteet

10. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa onnettomuus- ja vahinkotilanteissa on ryhdyttävä välittömästi torjuntatoimenpiteisiin haitallisten aineiden maahan tai vesiin pääsyn leviämisen estämiseksi, pilaantuneen alueen puhdistamiseksi ja tilanteen ennallistamiseksi.
11. Maaperän pilaantumiseen johtaneista polttoaine- ja öljyvuodoista on ilmoitettava viipymättä pelastusviranomaiselle ja Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Laitoksen toiminta-alueella tapahtuvista mahdollisista muista poikkeuksellisista päästöistä ja häiriöistä on ilmoitettava viipymättä Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tarvittaessa myös pelastusviranomaiselle.

Toiminnan raportointi

12. Luvan haltijan tulee toimittaa ottamista koskevat vuosittaiset seurantatiedot ensisijaisesti sähköisesti NOTTO-järjestelmään, jossa ne ovat kunnan ja ELY-keskuksen maa-aineshenkilöiden käytössä. Ottamistoiminnan keskeyttämisestä sekä lopettamisesta on ilmoitettava viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnan lopettaminen tai muuttaminen

13. Luvan haltijan on pyydettävä Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lopputarkastusta, kun ottamistoiminta on loppunut, tai kun luvan voimassaoloaika on päättynyt.

Luvanhaltijan vaihtuminen tai konkurssi

14. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Luvan haltijan tulee ilmoittaa myös konkurssista ja konkurssipesän tulee ilmoittaa mahdollisesta toiminnan jatkamisesta. Ellei ilmoitusta toiminnan jatkamisesta tai luvan siirtoa toiselle haltijalle ole tehty 6 kk:n kuluessa konkurssin alkamisesta, lupa raukeaa ja viranomainen voi teettää tarpeelliseksi katsomansa jälkihoitotyöt käyttämällä asetettua vakuutta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Hakija on esittänyt asianmukaisen hakemuksen ja ottamissuunnitelman. Ottamissuunnitelmasta ei ennalta arvioiden aiheudu MAL 3 §:n tarkoittamaa kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista eikä sellaisia huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muuten vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jotka rajoittaisivat ainesten ottamista alueelta. Koska ottaminen ja sen järjestelyt eivät ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa, on lupa MAL 6 §:n mukaan myönnettävä. Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon MAL 11 §.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen myönnetään pääsääntöisesti enintään 10 vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle. Hakijalle voidaan myöntää maa-aineslupa 10 vuodeksi ottaen huomioon alueen kaavamerkinnot, hankkeen laajuuden ja asianmukaisen suunnitelman.

VAKUUS

Ennen ottamisen aloittamista hakijan on annettava Harjavallan kaupungille maa- aineslain 12 §:n mukainen vakuus jälki- ja kunnostustöiden suorittamisesta. Toiminnanharjoittaja ehdottaa vakuuden määräksi 15 000 €. Vakuus palautetaan hakijalle, kun Harjavallan kaupungin

ympäristönsuojeluviranomainen on hyväksynyt jälkihoitotoimenpiteet
tehdyiksi lopputarkastuksessa.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN ENNEN PÄÄTÖKSEN LAINVOIMAISUUTTA

Luvan hakijalle myönnetään maa-aineslain 21 §:n mukainen lupa ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman. Luvan hakijan on asetettava ennen toiminnan aloittamista 15 000 €:n vakuus Harjavallan kaupungin eduksi.

Perustelut

Lupa toiminnan aloittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa voidaan myöntää, koska alueella on vakiintunutta moreeninottoa. Hakemuksen mukaista kaivutoimintaa on ollut 31.3.2025 asti. Vireille tulleen hakemuksen takia ei ole esitetty sellaisia muistutuksia tai mielipiteitä, joiden perusteella aloituslupaa ei olisi syytä antaa eikä lupa toiminnan jatkamisesta tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti. Toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä ei ole häiriintyviä kohteita tai suojelualueita eikä toiminta sijoitu pohjavesialueelle.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 31.6.2035 saakka. Luvan haltijan tulee toteuttaa kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet luvan voimassaolon aikana.

Toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (MAL 4 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981)

VNa maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

VNa kaivannaisjätteistä (190/2013)

Jätelaki (646/2011)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Porin seudun jätehuoltojaoston alueen jätehuoltomääräykset 1.1.2023, päivitetty 1.9.2023

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän maa-ainesluvan käsittelystä perittävä maksu on yhteensä 1800 €.

Perittävä maksu perustuu Harjavallan kaupungin kaupunkikehityksen lautakunnan 15.12.2021/70 § hyväksymään ja 1.1.2022 voimaantulleeseen Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan.

Maksu määräytyy hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan 12 euroa / 1000 m³.

TIEDOTTAMINEN

Päätös julkaistaan Harjavallan kaupungin internetsivuilla.

Päätös

Maanrakennus Jouko Kärkkänen Oy

Ote päätöksestä

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Päätös

Täytäntöönpano

hakija, Varsinais-Suomen Ely-keskus